

Kennis en waardering van eurobankbiljetten in Nederland

Meting 2025

Panteia

Kennis en waardering van eurobankbiljetten in Nederland

Meting 2025

Auteur(s)

Marianne van Marwijk
Stephanie Tollenaar
Loïs Verhulst

Gepubliceerd

Zoetermeer, 4-4-2025

Versie

1

Opdrachtgever(s)

De Nederlandsche Bank

Projectnummer

11278

Status

Concept

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Panteia. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Panteia. Panteia aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

	Samenvatting	4
	Gebruiken en bekendheid	4
	Waardering	4
	Muntgeld	4
1	Inleiding	7
1.1	Achtergrond en doel onderzoek	7
1	Resultaten	9
1.1	Bankbiljetten en munten op zak	9
1.2	Betalingen met contant geld in winkels	10
1.3	Betalen met contant geld over 5 jaar	10
1.4	Belang contant betalen voor Nederland	13
1.5	Hoge denominaties in handen gehad	15
1.6	Behoefte aan denominaties	17
1.7	Uiterlijke kenmerken 50 eurobankbiljet	17
1.8	Waardering bankbiljetten	19
1.9	Kwaliteit van de bankbiljetten	21
1.10	Ontvangen muntstukken	21
1.11	Controleren op echtheid	23
1.12	Bekendheid met de echtheidskenmerken	26
1.13	Vertrouwen in echtheid	29
	Methodologie	45
	Respons	45
	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	45
	Representativiteit	46
	Bijlages	
Bijlage 1	Vragenlijst	31
Bijlage 2	Methodologische verantwoording	45
Bijlage 3	Respons naar achtergrondkenmerk	48

Samenvatting

In opdracht van De Nederlandsche Bank is in februari 2025 een telefonisch onderzoek uitgevoerd onder 1.013 Nederlanders in de leeftijd van 18 jaar of ouder naar de kennis en waardering van eurobankbiljetten in Nederland.

Gebruiken en bekendheid

61% van de Nederlanders betaalt (bijna) nooit meer met contant geld in de winkel. Toch vindt 92% van de Nederlanders het wel belangrijk dat het voor Nederland mogelijk blijft om met cash te betalen. Voor zichzelf vinden Nederlanders het relatief minder belangrijk om met contant te betalen (74%).

Verder heeft een merendeel van de Nederlanders doorgaans bankbiljetten (68%) en munten (73%) bij zich. Ouderen hebben over het algemeen vaker bankbiljetten en/of munten op zak dan jongvolwassenen. Daarnaast verwacht meer dan de helft van de Nederlanders over vijf jaar nog, in meer of mindere mate, met contant geld te betalen (58%). Dit was in 2023 nog ruim twee derde. Het feit dat elektronisch betalen steeds gemakkelijker wordt en er nu al weinig wordt betaald met contant geld zijn de voornaamste redenen waarom men een afname verwacht in het betalen met contant geld.

Over het algemeen geldt dat Nederlanders de hoge denominaties van 200 euro en 500 euro minder vaak in handen hebben gehad dan de 100 eurobiljetten. Ook is de behoefte aan deze bankbiljetten beperkt (100 euro: 22%, 200 euro: 8% en 500 euro: 5%). De behoefte aan het 10 en 20 eurobankbiljet is daarentegen wel hoger: iets meer dan driekwart van de Nederlanders laat weten hier behoefte aan te hebben.

Evenals in 2023 kunnen de meeste Nederlanders uitsluitend de meest opvallende kenmerken van het 50 eurobankbiljet benoemen, zoals het getal 50, de oranje en bruine tinten, het woord 'Euro' en het hologram. Ook het watermerk wordt relatief vaak genoemd.

Waardering

De gemiddelde waardering van de eurobiljetten is iets gestegen ten opzichte van 2023. Wanneer de waardering wordt bekeken voor de gehele periode van de euro, dan valt op dat Nederlanders de bankbiljetten deze meting het best beoordelen. Net als in 2023 vindt men het 20 eurobankbiljet het mooist om te zien. 27% kiest dit biljet als het mooiste bankbiljet in de serie eurobankbiljetten. Het biljet van 5 wordt door de helft van de Nederlanders gezien als het minst mooie eurobiljet (54%). Daarnaast beoordeelt 22% van de Nederlanders dit eurobiljet als '(heel erg) vies'.

Muntgeld

In huis

De meeste Nederlanders hebben tussen de 1 en 50 munten in hun huis (58%). Nog eens 32% heeft meer dan 50 munten in huis. Slechts 6% heeft helemaal geen munten thuis.

Betalen

Iets meer dan een derde van de Nederlanders betaalt gewoon weer met de munten die ze ontvangen (37%). Nog eens 13% betaalt *vooral* in winkels waarvan men weet dat ze graag munten ontvangen. Daarnaast laat 26% weten (een deel van) de munten te sparen en 23% gebruikt de munten voor een specifiek doel, zoals een collecte of voor de kleinkinderen. Wanneer er munten worden gespaard of weggelegd, dan gaat het in twee derde van de gevallen niet om specifieke munten, maar worden alle munten apart gehouden.

Contant geld voor noodgevallen

Een meerderheid van de Nederlanders (59%) heeft thuis contant geld liggen om in geval van noodgevallen mee te kunnen betalen. Gemiddeld hebben Nederlanders 400 euro contant geld voor dit doel thuis liggen.

Vertrouwen in echtheid bankbiljet

Het vertrouwen in de echtheid van de bankbiljetten is hoog en neemt nog steeds toe. Dit jaar wordt voor dit vertrouwen gemiddeld een 8,0 gegeven.

Nederlanders die minder vertrouwen in de echtheid van de bankbiljetten hebben, noemen als voornaamste redenen dat de biljetten makkelijk na te maken zijn, men zelf een vals biljet heeft ontvangen en/of ze geen idee hebben hoe ze het biljet moeten controleren.

56% van de Nederlanders heeft de eurobankbiljetten in hun privéleven nog nooit op echtheid gecontroleerd. Toch kent men gemiddeld 2 à 3 echtheidskenmerken. Het watermerk en hologram zijn, net als in 2023, de meest bekende echtheidskenmerken.

De mensen die de eurobankbiljetten niet op echtheid controleren laten meestal weten dat dit komt, omdat ze vertrouwen op de echtheid (52%) en de geleverde vertrouwen (28%). Wanneer er wel op echtheid wordt gecontroleerd dan is dit doorgaans voor de zekerheid (43%) of uit nieuwsgierigheid (15%).

Ruim twee derde van de respondenten laat weten nog nooit een vals of verdacht eurobankbiljet in handen te hebben gehad. Van de respondenten die een vals/verdacht eurobiljet in handen hebben gehad, heeft 28% het geld teruggegeven aan de gelever. 13% heeft het bankbiljet weggegooid, 10% heeft het afgegeven bij de politie en 9% heeft het biljet afgestort bij de bank. Nog eens 9% heeft tegen de regels in het biljet alsnog uitgegeven.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en doel onderzoek

De Nederlandsche Bank (DNB) is in Nederland de verantwoordelijke instantie voor de uitgifte van contant geld. Het beleid van DNB is er onder meer op gericht om de goede werking van het contante betalingsverkeer te bevorderen. Sinds de jaren tachtig wordt onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van contant geld door consumenten. Hierbij wordt in het bijzonder gekeken naar het gebruik, de beleving en de eisen van consumenten aan contant geld. Voor 2025 is Panteia gevraagd om het onderzoek te verzorgen. Met dit onderzoek wordt inzicht verkregen in:

- De bekendheid met de verschillende bankbiljetten.
- De waardering van de bankbiljetten.
- De mate waarin Nederlanders bekend zijn met de beeldelementen op de bankbiljetten.
- In hoeverre men vertrouwen heeft in de echtheid van de bankbiljetten en in welke mate bankbiljetten hierop gecontroleerd worden.
- De verwachting omtrent het toekomstige gebruik van contant geld.
- Het gebruik van contant geld door Nederlanders.

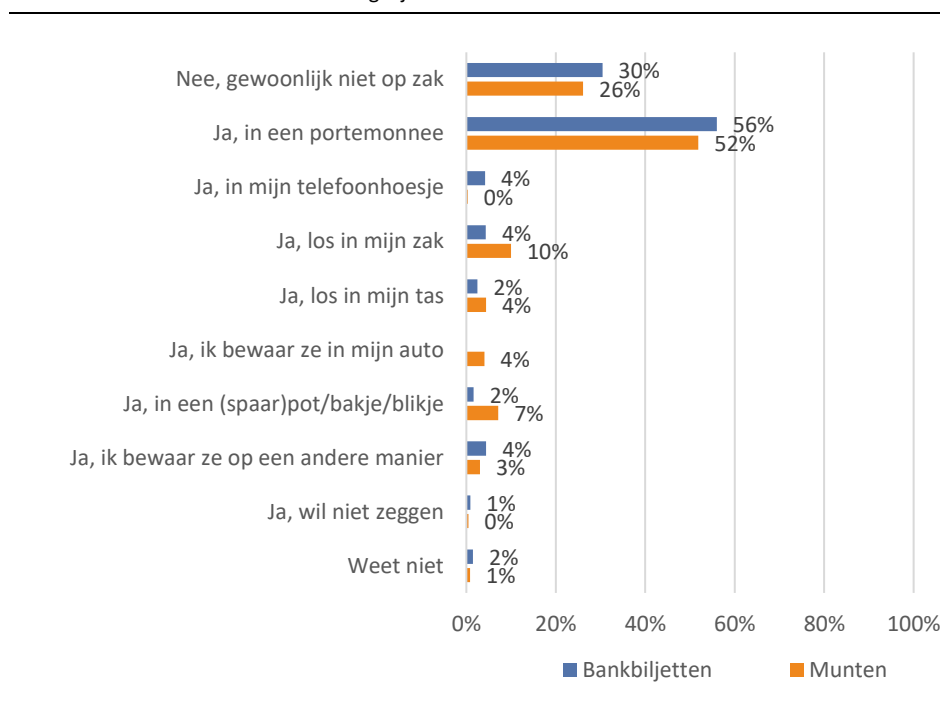
1 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten gepresenteerd van het telefonisch onderzoek onder 1.013 respondenten. Door afronding, of vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het soms voorkomen dat percentages niet optellen tot 100%.

1.1 Bankbiljetten en munten op zak

Het merendeel van de respondenten laat weten doorgaans bankbiljetten (68%) en/of muntgeld (73%) bij zich te hebben. De meeste mensen bewaren dit geld in hun portemonnee (resp. 56% en 52%). 10% van de respondenten laat weten de munten los in hun zak te bewaren. Briefgeld wordt beduidend minder vaak op deze wijze bewaard (4%). 7% geeft aan munten in een (spaar)pot, bakje of blikje te bewaren.

Figuur 1 Heeft u doorgaans bankbiljetten/munten bij u? Zo ja, hoe bewaart u die? (n=1.013)
Meerdere antwoorden mogelijk

Bron: Panteia 2025

Wanneer gekeken wordt naar de verschillende leeftijdsgroepen, dan valt op dat jongvolwassenen (18-29 jarigen) doorgaans het minst vaak bankbiljetten op zak hebben dan Nederlanders van 30 jaar of ouder. Voor munten geldt dat zowel de jongvolwassenen als de 30-49 jarigen deze minder vaak op zak hebben dan mensen van 50 jaar of ouder.

Tabel 1 Heeft u doorgaans bankbiljetten/munten bij u? Zo ja, hoe bewaart u die? (n=1.013)
Meerdere antwoorden mogelijk

	Leeftijd				
	18-29	30-49	50-75	76+	Totaal
Gewoonlijk bankbiljetten op zak	60%	67%	72%	69%	68%
Gewoonlijk munten op zak	68%	68%	78%	81%	73%
Aantal	182	286	437	108	1.013

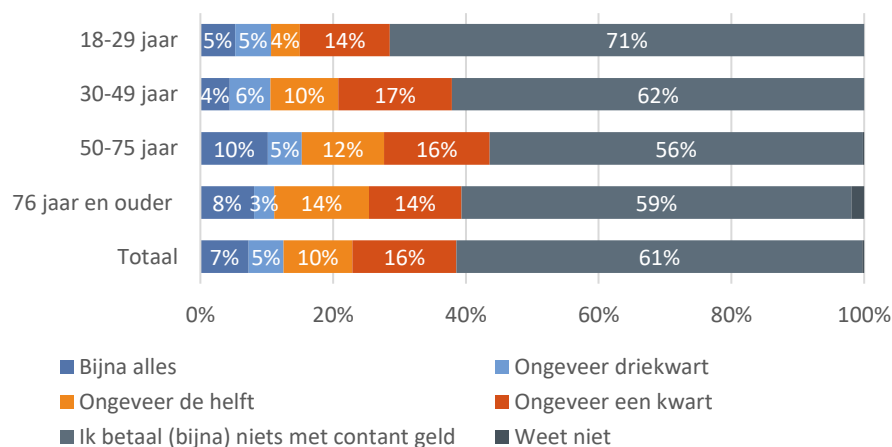
Bron: Panteia 2025

Ten opzichte van de vorige meting in 2023 zien we dat respondenten minder vaak bankbiljetten en munten op zak hebben in 2025. Destijds gaf 79% van de respondenten aan gewoonlijk bankbiljetten op zak te hebben, nu is dat 68%. In 2023 had 81% gewoonlijk munten op zak tegenover 73% in 2025.

1.2 Betalingen met contant geld in winkels

61% van de respondenten geeft aan (bijna) nooit met contant geld te betalen bij een aankoop in een winkel. Dit aandeel is het grootst onder jongvolwassenen (71%). Respondenten in de leeftijd van 50 tot en met 75 jaar en in de leeftijd van 76 jaar of ouder betalen juist relatief vaker *alle* betalingen met contant geld (resp. 10% en 8%) dan jongvolwassenen (5%) en 30-49 jarigen (4%).

Figuur 2 Van alle betalingen die u doet in een winkel, hoeveel daarvan betaalt u met contant geld? (n=1.013)

Bron: Panteia, 2025

1.3 Betalen met contant geld over 5 jaar

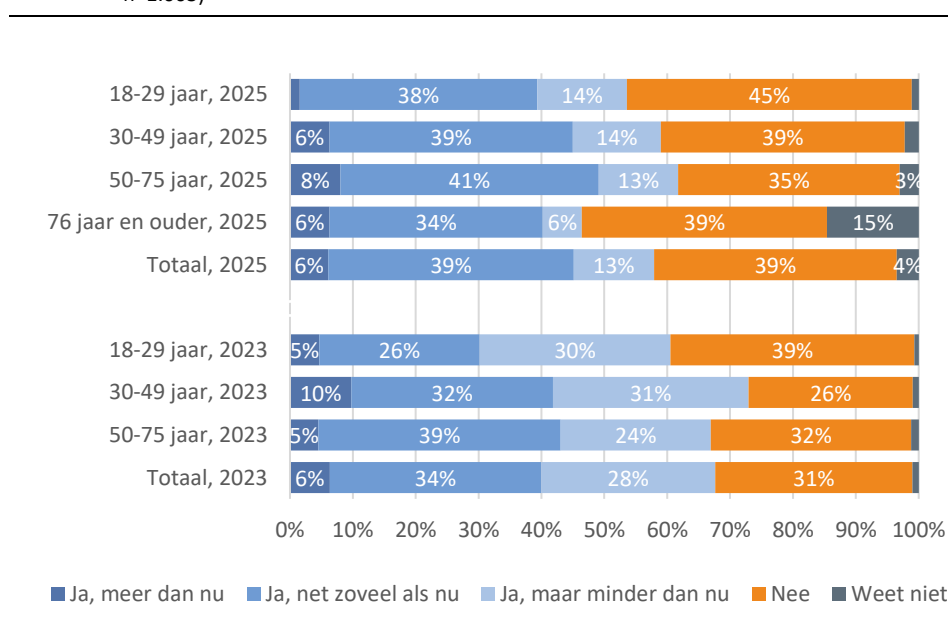
58% van de respondenten verwacht over vijf jaar nog altijd, in meer of mindere mate, met contant geld te betalen. Hiervan verwacht 39% nog even vaak met contant te

betalen. 13% denkt minder vaak met contant te betalen en 6% vaker dan momenteel het geval is. 39% verwacht over 5 jaar niet met contant geld te zullen betalen. Een kleine groep respondenten geeft aan dit niet te weten (4%).

Jongvolwassenen verwachten vaker dat zij over vijf jaar niet of minder (59%) met contant geld zullen betalen dan 50-75 jarigen (48%) en de groep van 76 jaar of ouder (45%). Ook de respondenten die beroepsmatig met bankbiljetten omgaan verschillen hierover van opvatting ten opzichte van de respondenten waarbij dit niet het geval is (39% versus 55%). Daarnaast denken hoger opgeleiden (58%) vaker dat het betalen met contant geld zal verminderen/verdwijnen ten opzichte van de lager opgeleiden (45%).

Dit patroon komt overeen met twee jaar geleden. Het aandeel respondenten dat aangeeft over 5 jaar niet meer met contant geld te zullen betalen, is hierbij wel toegenomen ten koste van het aandeel respondenten dat verwacht minder met contant geld te zullen betalen.

Figuur 3 Verwacht u over 5 jaar nog met cash te betalen? (2025, totaal n=1.013; 2023, totaal n=1.003)

Bron: Panteia 2025

Redenen om over 5 jaar meer met contant geld te betalen

De respondenten die verwachten over vijf jaar meer met contant geld te betalen, zijn gevraagd wat hiervoor de reden is. In tabel 2 staan de antwoorden weergegeven. 29% van de respondenten geeft aan dat ze contant betalen overzichtelijker vinden. Nog eens 18% zegt de uitgaven beter onder controle te kunnen houden wanneer zij met cash betalen. Verder laat men weten moeite te hebben met elektronisch betalen (8%), voorkeur te hebben voor cash (5%), tegen de digitalisering te zijn (5%), meer uitgaven te zullen doen en vanwege prijsstijgingen (7%).

Tabel 2 Wat is de reden dat u verwacht over 5 jaar meer met cash te betalen? (n=63) Meerdere antwoorden mogelijk

	2025
Contant betalen is overzichtelijker	29%
Beter uitgaven onder controle houden	18%
Minder vertrouwen in banken	9%
Contant betalen is belangrijk	9%
Moeite met elektronisch betalen	8%
Prijsstijgingen	7%
Voorkeur voor contant geld	5%
Minder vertrouwen in de overheid	5%
Angst voor digitale fraude/tegen digitalisering	5%
Privacy/anonimiteit gewaarborgd	5%
Anders	22%
Weet niet	5%

Bron: Panteia 2025

Redenen om over 5 jaar minder of niet meer met contant geld te betalen

Ook de respondenten die verwachten over vijf jaar minder of niet meer met contant geld te betalen, zijn gevraagd wat hiervoor de reden is. Net als twee jaar geleden laat een meerderheid weten dat elektronisch betalen steeds gemakkelijker wordt (64%). Zij zien dit als voornaamste reden waarom het gebruik van contant geld zal teruglopen of verdwijnen. Daarnaast laat 19% weten nu al niet/nauwelijks met contant geld te betalen en verwacht 10% dat winkeliers in de toekomst minder contant geld zullen accepteren. 5% wijt de afname van contant betalen aan het gemak van digitale betalingen, terwijl nog eens 5% verwacht over vijf jaar minder of helemaal geen contant geld meer te gebruiken omwille van de veiligheid.

Tabel 3 Wat is de reden dat u verwacht over 5 jaar minder/niet meer met cash te betalen?
(2023 n=621, 2025 n=521) Meerdere antwoorden mogelijk

	2023	2025
Elektronisch betalen wordt steeds makkelijker/digitalisering	64%	64%
Ik betaal nu al (bijna) niet meer contant	12%	19%
Winkeliers zullen minder contant geld accepteren	15%	10%
Gemak	-	5%
Veiligheid	3%	5%
Trends	-	3%
Online aankopen	-	2%
Geldautomaten zijn lastig te bereiken	6%	2%
Gevoelsmatig ontmoedigt door banken/overheid	5%	2%
Anders, namelijk	12%	7%
Weet niet	2%	1%

Bron: Panteia 2025

1.4 Belang contant betalen voor Nederland

Op de vraag “Vindt u het voor Nederland belangrijk dat het mogelijk blijft om met cash te betalen?” laat 92% weten dat zij dit inderdaad belangrijk vinden. 7% geeft aan dit niet belangrijk te vinden en 1% weet dit niet.

Tussen de diverse leeftijdsklassen zien we nauwelijks verschil en ook tussen mannen en vrouwen is het verschil miniem. De respondenten die beroepsmatig met bankbiljetten omgaan verschillen hierover wel van opvatting ten opzichte van de respondenten waarbij dit niet het geval is (98% versus 90%). Daarnaast hechten lager en midden opgeleiden (resp. 93% en 94%) iets meer belang aan het contant betalen dan hoger opgeleiden (89%).

Tabel 4 Vindt u het voor **Nederland** belangrijk dat het mogelijk blijft om met cash te betalen? (totaal, n=1.013)

	Aantal	Ja	Nee	Weet niet
Man	542	91%	9%	1%
Vrouw	471	93%	5%	2%
18-29 jaar	182	91%	8%	1%
30-49 jaar	286	92%	6%	1%
50-75 jaar	437	92%	7%	1%
76 jaar of ouder	108	91%	8%	1%
Beroepsmatig omgaan met bankbiljetten	240	98%	1%	1%
Niet beroepsmatig omgaan met bankbiljetten	773	90%	9%	1%
Opleidingsniveau laag	213	93%	6%	2%
Opleidingsniveau midden	388	94%	6%	1%
Opleidingsniveau hoog	412	89%	10%	1%
Totaal	1.013	92%	7%	1%

Bron: Panteia 2025

De respondenten is ook gevraagd of zij het voor *zichzelf* belangrijk vinden dat het mogelijk blijft om met cash te betalen. 74% vindt dit belangrijk, een kwart vindt het niet belangrijk en 1% weet dit niet.

Gekeken naar leeftijd vinden jongvolwassenen het doorgaans minder belangrijk voor zichzelf om met cash te blijven betalen (65%) dan de oudere leeftijdsklassen (resp. 76% en 78%). Bij de respondenten die beroepsmatig met bankbiljetten omgaan zegt 91% het belangrijk te vinden tegenover 69% van de respondenten die niet beroepsmatig omgaan met bankbiljetten. Verder hechten hoger opgeleiden (65%) minder belang aan het contant betalen voor zichzelf dan lager- (80%) en middelbaar opgeleiden (78%).

Uit bovenstaande resultaten blijkt dat men het belangrijker vindt voor Nederland om met contant geld te kunnen blijven betalen dan voor zichzelf.

Tabel 5 Vindt u het voor **uzelf** belangrijk dat het mogelijk blijft om met cash te betalen? (totaal, n=1.013)

	Aantal	Ja	Nee	Weet niet
Man	542	72%	27%	0%
Vrouw	471	76%	23%	1%
18-29 jaar	182	65%	34%	1%
30-49 jaar	286	76%	23%	1%
50-75 jaar	437	76%	23%	0%
76 jaar of ouder	108	78%	22%	0%
Beroepsmatig omgaan met bankbiljetten	240	91%	8%	0%
Niet beroepsmatig omgaan met bankbiljetten	773	69%	30%	1%
Opleidingsniveau laag	213	80%	20%	1%
Opleidingsniveau midden	388	78%	22%	0%
Opleidingsniveau hoog	412	65%	34%	1%
Totaal	1.013	74%	25%	1%

Bron: Panteia, 2025

1.5 Hoge denominaties in handen gehad

Bijna een derde van de mensen heeft het afgelopen jaar wel eens een 100, 200 of 500 eurobiljet in handen gehad (31%). Over het algemeen geldt dat de hoge denominaties van 200 euro en 500 euro minder vaak in handen zijn geweest van de respondenten dan de 100 eurobiljetten.

Nederlanders die beroepsmatig omgaan met bankbiljetten hebben doorgaans iets vaker eurobankbiljetten met een hoge denominatie in handen gehad (36%) dan Nederlanders die niet beroepsmatig met bankbiljetten omgaan (30%). Hierbij is specifiek gevraagd naar de niet-beroepsmatige setting. Ze hadden vaker het 200 euro (15% versus 8%) bankbiljet in handen dan personen die niet beroepsmatig met bankbiljetten omgaan. Ook mannen (35%) hadden doorgaans vaker eurobankbiljetten met een hoge denominatie in handen dan vrouwen (28%).

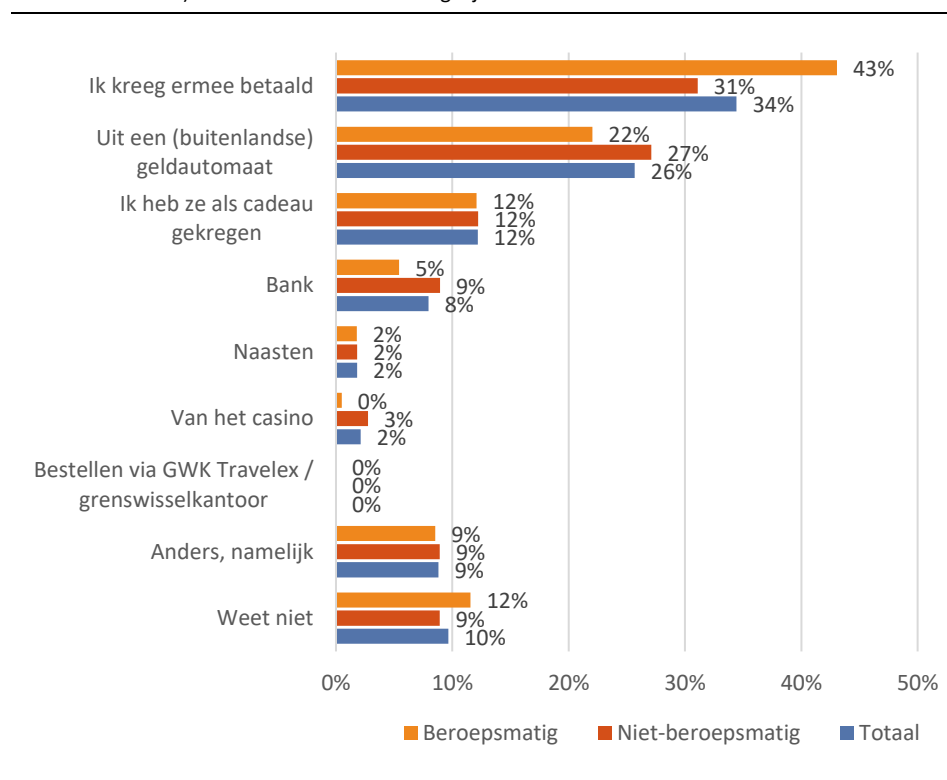
Tabel 6 Hebt u het afgelopen jaar <niet beroepsmatig> wel eens een biljet van 100, 200 of 500 euro in handen gehad? (beroepsmatig met bankbiljetten, n= 240; niet beroepsmatig met bankbiljetten, n= 773; totaal n=1.013) Meerdere antwoorden mogelijk

	Beroepsmatig	Niet beroepsmatig	Totaal
Nee	64%	70%	69%
100 eurobiljet	32%	27%	28%
200 eurobiljet	15%	8%	10%
500 eurobiljet	6%	3%	4%

Bron: Panteia 2025

Aan de respondenten die het afgelopen jaar één of meerdere bankbiljetten met hogere denominatie in handen hebben gehad, is gevraagd hoe men aan deze biljetten is gekomen. In figuur 4 staan de resultaten weergegeven, uitgesplitst naar wel of niet beroepsmatig omgaan met bankbiljetten. Over het algemeen geldt dat de meeste ermee betaald krijgen (34%) of de biljetten uit een (buitenlandse) geldautomaat halen (26%). Verder ontving 12% de hogere denominatie als cadeau en was er nog 8% die de biljetten verkreeg via de bank. Van de respondenten die beroepsmatig met bankbiljetten omgaan is 43% ermee betaald. Voor de mensen die niet beroepsmatig met bankbiljetten omgaan is dit 31%.

Figuur 4 Hoe kwam u aan deze biljetten? (beroepsmatig, n=86; niet beroepsmatig n=221; totaal n=307) Meerdere antwoorden mogelijk

Bron: Panteia 2025

1.6 Behoefte aan denominaties

Om meer inzicht te krijgen in de behoefte aan de verschillende denominaties, is de respondenten gevraagd in hoeverre men voor eigen gebruik behoefte heeft aan bankbiljetten van 5, 10, 20, 50, 100, 200 en 500 euro. 12% laat weten aan geen van deze bankbiljetten behoefte te hebben. Dit is een toename ten opzichte van 2023, destijds had 8% geen behoefte aan bankbiljetten. Opvallend is ook dat de respondenten die niet beroepsmatig met bankbiljetten omgaan, minder behoefte hebben aan bankbiljetten voor eigen gebruik dan respondenten die beroepsmatig wel met bankbiljetten te maken hebben (15% versus 3% geen behoefte).

77% van de Nederlanders heeft behoefte aan het biljet van 20 euro en 76% aan een biljet van 10 euro. Daarnaast heeft nog eens 73% behoefte aan het 50 eurobiljet en 71% kiest voor het 5 eurobiljet. Aan de hogere denominaties is fors minder behoefte (22% voor 100 euro, 8% voor 200 euro en 5% voor 500 euro). Hierbij geldt wel dat Nederlanders die beroepsmatig met bankbiljetten omgaan meer waarde hechten aan de hogere denominaties dan Nederlanders die niet beroepsmatig met bankbiljetten omgaan (29% versus 19% voor 100 euro, 13% versus 7% voor 200 euro en 8% versus 4% voor 500 euro).

Tabel 7 Hebt u voor eigen gebruik behoefte aan bankbiljetten met de volgende waarden? (2023 n=1.003; 2025 n=1.013; beroepsmatig met bankbiljetten n=240; niet beroepsmatig met bankbiljetten n=773) Meerdere antwoorden mogelijk

	2023	2025	Beroepsmatig	Niet beroepsmatig
Biljetten van 5 euro	79%	71%	77%	69%
Biljetten van 10 euro	83%	76%	81%	74%
Biljetten van 20 euro	83%	77%	83%	76%
Biljetten van 50 euro	77%	73%	87%	68%
Biljetten van 100 euro	19%	22%	29%	19%
Biljetten van 200 euro	6%	8%	13%	7%
Biljetten van 500 euro	3%	5%	8%	4%
Nee, geen behoefte	8%	12%	3%	15%

Bron: Panteia 2025

1.7 Uiterlijke kenmerken 50 eurobankbiljet

Respondenten is gevraagd om zo uitvoerig mogelijk, uit het hoofd, te vertellen wat er op het biljet van 50 euro te zien is aan tekst, afbeeldingen, tekens en kleuren, etc. Tabel 8 op de volgende pagina toont de resultaten op deze vraag.

De meeste mensen noemen uitsluitend de meest opvallende kenmerken van het bankbiljet, zoals het getal 50 (72%), de oranje en bruine tinten (54% respectievelijk 26%), het woord 'Euro' (23%), hologram (19%) en de afbeelding van een gebouw (12%). Ook het watermerk, dat wat minder in het oog springt, wordt relatief vaak genoemd (27%). Verder worden de brug (10%), het eurosymbool (6%), (Europese)

sterren (6%) en het bankbiljetnummer (5%) door een kleinere groep respondenten genoemd. Slecht een beperkte groep kan nog andere aspecten noemen. Opvallend is ook dat enkele respondenten nog kenmerken van de guldenbankbiljetten lijken op te noemen (vogel, zonnebloem). Ten opzichte van 2023 lijkt het cijfer 50 en het woord 'Euro' wat meer top of mind te zijn bij Nederlanders.

Tabel 8 Spontane beschrijving van het 50 eurobankbiljet (n=1.013) Meerdere antwoorden mogelijk

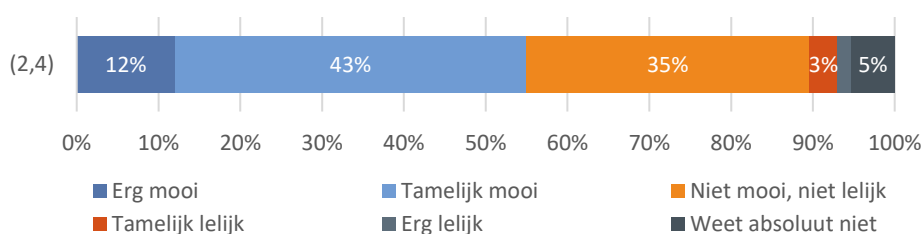
	2023	2025
Kleuren		
Oranje	50%	54%
Bruin	22%	26%
Andere kleuren	24%	26%
Gebouwen		
(Deel van) gebouw/oud gebouw	10%	12%
Brug	8%	10%
Poort/deur	4%	3%
Raam	3%	3%
Veiligheidskenmerken		
Watermerk/de poort in het watermerk	24%	27%
Hologram, zilverkleurige zegel, folie aan de voorzijde	22%	19%
Streep (veiligheidsdraad)	1%	0%
Cijfers		
Het cijfer 50	63%	72%
Het bankbiljetnummer	5%	5%
Teksten		
Het woord EURO	14%	23%
Het woord EYPO (de tekst euro in het Grieks)	4%	5%
Het eurosymbool	8%	6%
Handtekening president Europese Centrale Bank	3%	3%
De bank (ECB en DNB)	1%	1%
Anders		
Sterren/Europese sterren, cirkel met sterren	6%	6%
(Landen van) Europa/kaart van Europa	1%	0%
Renaissance	0%	0%
Formaat	1%	0%
Ribbels/voelbare inkt	1%	1%
Vogel	1%	1%
Zonnebloem	0%	1%
Anders/Weet niet		
Anders	7%	4%
Weet niets te noemen	14%	6%

Bron: Panteia 2025

1.8 Waardering bankbiljetten

Iets meer dan een derde van de Nederlandse burgers (35%) vindt de eurobiljetten niet mooi of niet lelijk. 5% heeft geen mening. Indien men wel een beoordeling geeft, dan is het merendeel positief te spreken over de eurobankbiljetten. Meer dan de helft beoordeelt de bankbiljetten als 'erg mooi' of 'tamelijk mooi' (55%). Slechts 5% laat weten de eurobiljetten tamelijk of erg lelijk te vinden. Gemiddeld geven de respondenten een 2,4 wanneer we de waardering uitdrukken op een vijfpuntschaal. Hierbij geldt: hoe lager het cijfer, hoe hoger het bankbiljet gewaardeerd wordt. In 2023 werd hiervoor een 2,5 gegeven.

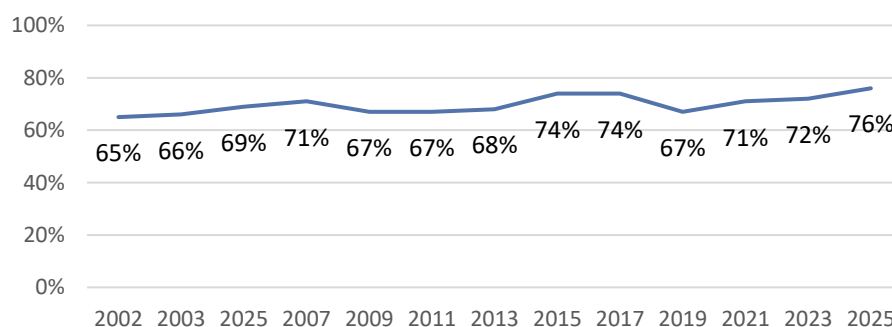
Figuur 5 Hoe vindt u dat de eurobiljetten eruitzien? (n=1.013)

Bron: Panteia 2025

Wanneer we de gemiddelde waardering afzetten ten opzichte van de eerdere metingen, dan blijkt dat de gemiddelde waardering dit jaar iets hoger is dan twee jaar terug. In 2023 waardeerde gemiddeld 72%¹ van de respondenten het uiterlijk van de bankbiljetten met mooi, in 2025 is dat 76%. Dit is het hoogste percentage gemeten sinds 2002. De Nederlanders zijn over het algemeen standvastig in hun beoordeling: over de gehele periode van de Euro schommelde de waardering rond de 70%.

Figuur 6 Beoordeling bankbiljetten door de tijd heen volgens de dichotome methode

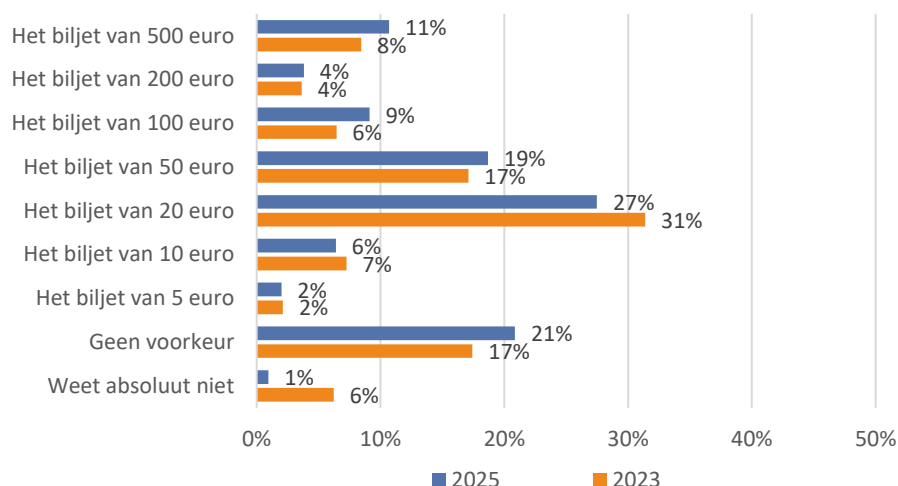
Bron: Panteia 2025

¹ Dichotome methode: % mooi = $\frac{\text{aantal "erg mooi"} + \text{aantal "tamelijk mooi"} + (0,5 \cdot \text{aantal "niet mooi niet lelijk"})}{(\text{totaal aantal respondenten} - \text{aantal "weet absoluut niet"})} \cdot 100$

Mooiste bankbiljet?

In totaal zijn er zeven eurobankbiljetten. Het bankbiljet van 20 euro wordt door 27% van de mensen als het mooiste bankbiljet aangewezen. Hiermee is dit bankbiljet net als in 2023 het meest populair. Hierop volgend worden het 50 eurobankbiljet (19%) en het bankbiljet van 500 euro (11%) genoemd als het mooist om te zien. Het biljet van 5 euro wordt het minst genoemd, slecht 2% kiest dit bankbiljet. 21% laat weten geen voorkeur te hebben voor een van de eurobankbiljetten.

Figuur 7 Welke van de 7 eurobankbiljetten, die u kent, vindt u het mooist om te zien? (2021, n=1.003; 2023, n=1.013)

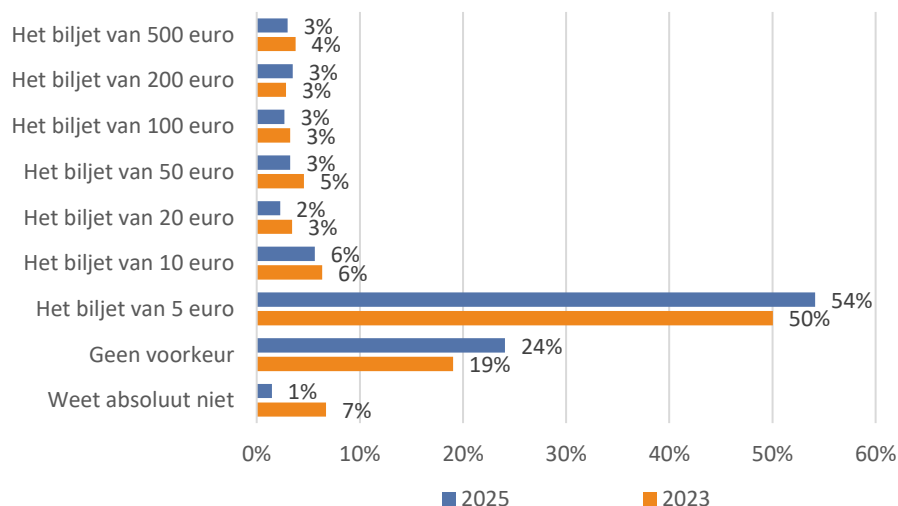

Bron: Panteia 2025

Minst mooie bankbiljet?

Andersom is ook gevraagd welk van de zeven bankbiljetten het minst mooi is om te zien. Iets meer dan de helft van de burgers noemt hier het 5 eurobankbiljet. Bijna een kwart heeft geen voorkeur voor een bankbiljet.

Figuur 8 Welke van de 7 eurobankbiljetten, die u kent, vindt u het minst mooi om te zien? (2023, n=1.003; 2025, n=1.013)

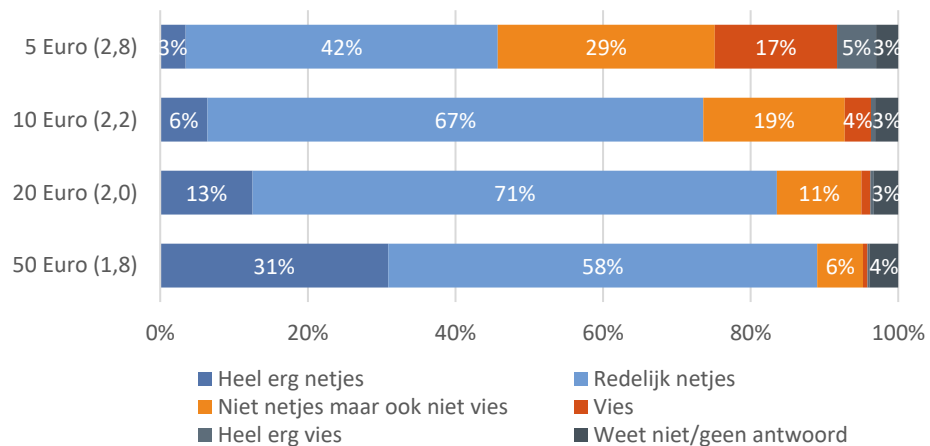

Bron: Panteia 2025

1.9 Kwaliteit van de bankbiljetten

De meeste ondervraagden vinden de kwaliteit van de bankbiljetten redelijk netjes. Slechts een enkeling vindt deze (heel) erg vies. Op basis van de vijfpuntschaal (1=heel erg netjes, 5=heel erg vies) is een gemiddelde waardering berekend. Hierbij geldt: hoe lager het cijfer, hoe netter het bankbiljet gewaardeerd wordt. De kwaliteit van het 50 eurobankbiljet wordt over het algemeen het beste beoordeeld (gemiddeld 1,8). Het 5 eurobankbiljet wordt daarentegen het slechtst beoordeeld (gemiddeld 2,8). Bijna een kwart van de respondenten vindt het bankbiljet van 5 euro (heel) erg vies (22%). De gemiddelde beoordeling van het 5, 20 en 50 eurobankbiljet is gelijk aan 2023. Voor het 10 eurobankbiljet was de beoordeling een 2,3 in 2023.

Figuur 9 Hoe vindt u dat dit biljet er in het algemeen uitziet als u denkt aan vuil, kreukels, schrift, plakband etc. Vindt u de bankbiljetten in het algemeen...? (n=1.013)

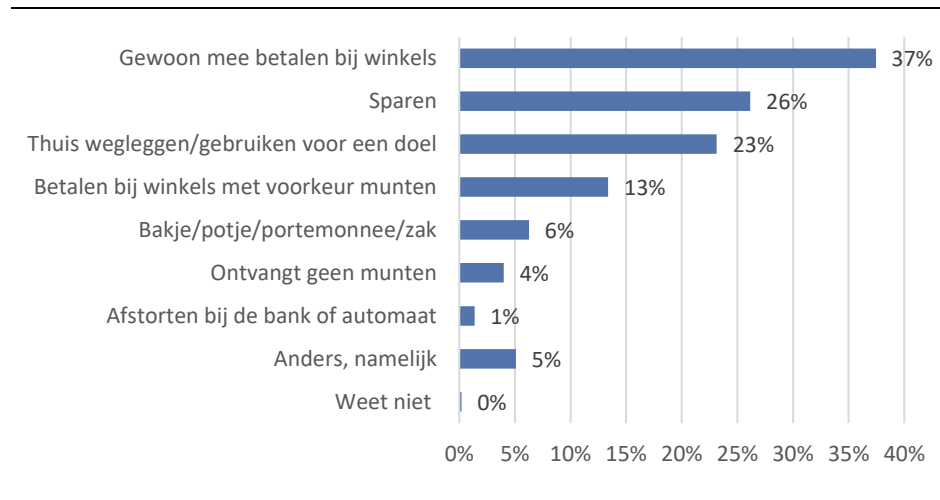
Bron: Panteia 2025

1.10 Ontvangen muntstukken

Iets meer dan een derde van de respondenten betaalt gewoon met de munten die ze ontvangen (zie figuur 10). Nog eens 13% betaalt *vooral* in winkels waarvan men weet dat ze graag munten ontvangen. Daarnaast is er ook een grote groep Nederlanders die de munten bewaart. Zo zegt 26% munten te sparen en gebruikt 23% de munten voor een specifiek doel, zoals een collecte, goed doel, daklozen, parkeren, toiletbezoek, winkelwagen of de (klein)kinderen. Nog eens 6% laat weten de munten te bewaren in een portemonnee, bakje, potje of jaszak/broekzak. Slechts een kleine groep laat weten de munten af te storten bij de bank of via een automaat (1%).

De respondenten die aangeven munten te sparen, is gevraagd of men alle munten thuis weglegt of alleen bepaalde munten. Twee derde laat weten alle munten te sparen (66%). 17% spaart uitsluitend de 2 euromunten, 16% de 1 euromunten en 11% de munten van 50 eurocent.

Figuur 10 Wat doet u met munten die u ontvangt? (n=1.013) Meerdere antwoorden mogelijk

Bron: Panteia 2025

Ook aan de groep die munten weglegt voor een bepaald doel, is gevraagd welke munten apart worden gehouden. De meeste mensen bewaren alle munten (66%). 22% van de mensen laat weten de voorkeur te hebben voor de 2 euromunt en 23% de 1 euromunt. Nog eens 11% legt de munten van 50 eurocent apart.

Tabel 9 Legt u alle munten thuis weg om te sparen of alleen bepaalde munten? Legt u alle munten thuis weg voor een bepaald doel of alleen bepaalde munten? Meerdere antwoorden mogelijk

	Sparen (n=251)	Wegleggen (n=171)
Alle munten	66%	66%
Munten van 2 euro	17%	22%
Munten van 1 euro	16%	23%
Munten van 50 eurocent	11%	11%
Munten van 20 eurocent	9%	6%
Munten van 10 eurocent	9%	6%
Munten van 5 eurocent	10%	5%
Munten van 2 eurocent	1%	-
Anders, namelijk	5%	2%
Weet niet	0%	2%

Bron: Panteia 2025

De meeste Nederlanders hebben tussen de 1 en 50 munten in hun huis (58%). Nog eens 32% heeft meer dan 50 munten in het huishouden. Slechts 6% heeft helemaal geen munten thuis en 3% weet niet hoeveel munten in huis aanwezig zijn.

Contant geld voor noodgevallen

Een meerderheid van de Nederlanders heeft thuis contant geld liggen om in geval van nood mee te kunnen betalen (59%). 40% laat weten hiervoor geen geld in huis te hebben liggen en 1% weet dit niet of wil dit niet zeggen.

79% van de respondenten heeft meer dan €70 thuis liggen. Gemiddeld hebben Nederlanders € 400,90 contant voor noodgevallen thuis liggen. Dit gemiddelde bedrag wordt sterk beïnvloed door respondenten die zeggen € 10.000 en € 33.000 thuis te hebben liggen. Daarom hebben we naast dit gemiddelde ook gekeken naar de modus (het meest genoemde antwoord). Dan blijkt dat het meest genoemde bedrag € 100 is. De mediaan (het midden van de gegeven antwoorden) ligt op €150 en de 5% trimmed mean op €221,10.

Muntenautomaat

86% van de Nederlanders heeft het afgelopen jaar *geen* gebruik gemaakt van een muntenautomaat. Wanneer er wel gebruik van werd gemaakt dan ging het vooral om het afstorten van munten (9%) of het opnemen van munten (6%).

Nederlanders die beroepsmatig met bankbiljetten omgaan, maken vaker gebruik van de muntenautomaat dan Nederlanders die niet beroepsmatig met bankbiljetten omgaan (20% versus 12%).

Tabel 10 Heeft u in het afgelopen jaar gebruik gemaakt van een muntenautomaat? (beroepsmatig, met bankbiljetten n=240; niet beroepsmatig met bankbiljetten, n=773; totaal n=1.013)
Meerdere antwoorden mogelijk

	Beroepsmatig	Niet beroepsmatig	Totaal
Ja, munten afstorten	12%	9%	9%
Ja, munten opnemen	10%	4%	6%
Nee	79%	88%	86%
Weet niet	1%	0%	1%

Bron: Panteia 2025

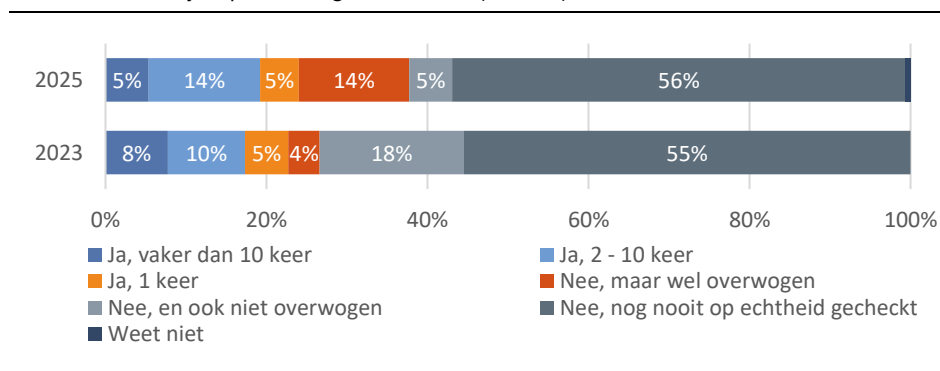
1.11 Controleren op echtheid

In figuur 11 op de volgende bladzijde worden de uitkomsten getoond op de vraag *“Heeft u in het afgelopen jaar wel eens zelf (als privépersoon, dus niet voor uw werk) een eurobiljet op echtheid gecontroleerd?”*

De meeste respondenten hebben de eurobankbiljetten in hun privéleven nog *nooit* op echtheid gecontroleerd (56%). Nog eens 14% laat weten niet op echtheid te hebben gecontroleerd, maar het destijds wel te hebben overwogen. Daarnaast heeft 5% het afgelopen jaar geen bankbiljet gecontroleerd en dit ook niet overwogen. Dit aandeel is een stuk lager dan in 2023. Destijds gaf nog 18% aan dit niet overwogen te hebben. In totaal heeft 75% het afgelopen jaar geen bankbiljetten op echtheid gecontroleerd.

De mensen die dit het afgelopen jaar wel een bankbiljet controleerden (24%), controleerden de echtheid doorgaans incidenteel (19%). 5% heeft het afgelopen jaar vaker dan 10 keer een eurobankbiljet op echtheid gecontroleerd.

Figuur 11 Heeft u in het afgelopen jaar wel eens zelf (als privépersoon, dus niet voor uw werk) een eurobiljet op echtheid gecontroleerd? (n=1.013)

Bron: Panteia 2025

Van de Nederlanders denkt 35% een vals biljet te kunnen herkennen. 57% denkt dit niet te kunnen en 8% weet dit niet. Er is nauwelijks verschil tussen Nederlanders die beroepsmatig met bankbiljetten omgaan versus Nederlanders die niet beroepsmatig met bankbiljetten omgaan (39% versus 34%).

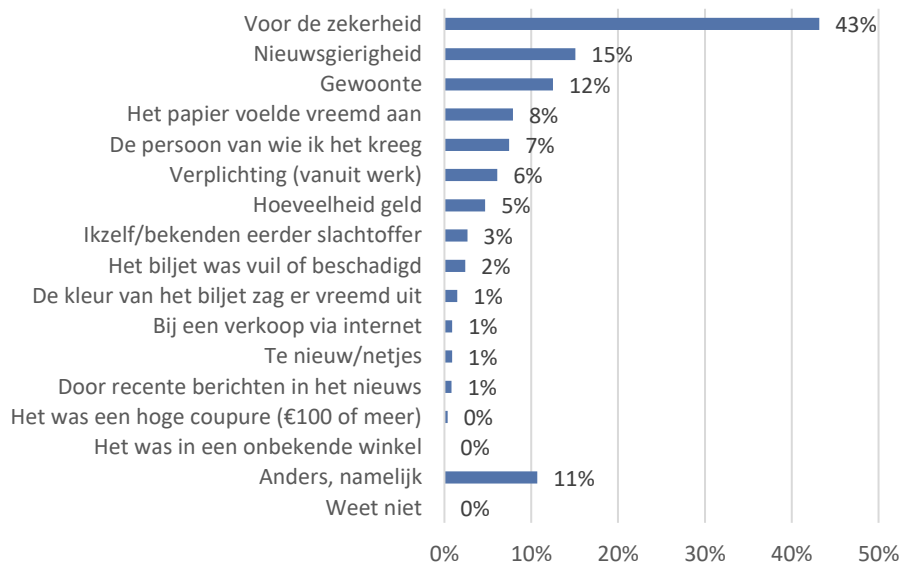
Tabel 11 Denkt u een vals biljet te herkennen? (beroepsmatig met bankbiljetten, n= 240; niet beroepsmatig met bankbiljetten, n= 773; totaal n=1.013)

	Beroepsmatig	Niet beroepsmatig	Totaal
Ja	39%	34%	35%
Nee	51%	59%	57%
Weet niet	9%	7%	8%

Bron: Panteia 2025

Aan de respondenten die het afgelopen jaar ten minste één eurobankbiljet op echtheid hebben gecontroleerd, is gevraagd waarom zij dit deden. In de meeste gevallen controleerden mensen het bankbiljet voor de zekerheid (43%), uit nieuwsgierigheid (15%) of uit gewoonte (12%). Daarnaast controleerden respondenten de eurobankbiljetten ook, omdat het papier vreemd aanvoelde (8%) of omdat men de persoon die het bankbiljet verstrekke, niet vertrouwde (7%). Verder speelt ook de verplichting vanuit werk bij sommigen een rol (6%) of de hoeveelheid geld die de respondent ontving (5%).

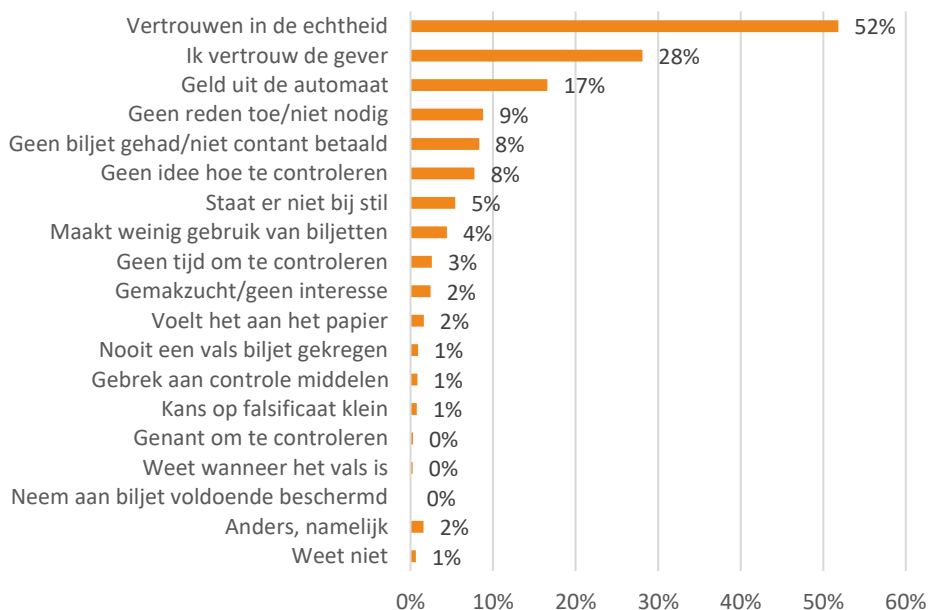
Figuur 12 Waarom hebt u op echtheid gecontroleerd? (n=234) Meerdere antwoorden mogelijk

Bron: Panteia 2025

Aan de respondenten die in het afgelopen jaar geen eurobankbiljet op echtheid hebben gecontroleerd is gevraagd waarom zij dit niet deden. Ruim de helft van de respondenten geeft aan vertrouwen te hebben in de echtheid (52%) en nog eens 28% vertrouwt de gever. 17% heeft niet gecontroleerd op echtheid, omdat het geld uit de automaat kwam en 9% geeft aan dat er geen reden toe was of het niet nodig te vinden.

Figuur 13 Waarom hebt u niet op echtheid gecontroleerd? (n=772) Meerdere antwoorden mogelijk

Bron: Panteia 2025

Het overgrote deel van de respondenten laat weten nog nooit een vals of verdacht eurobankbiljet in handen te hebben gehad, namelijk 69%. Het aandeel is hiermee nagenoeg gelijk aan 2023 (68%). 22% van de respondenten heeft wel een vals of verdacht biljet in handen gehad en 9% weet dit niet (meer). Van de respondenten die een vals/verdacht eurobiljet in handen hebben gehad, heeft 28% het geld teruggegeven aan de geveer. 13% heeft het biljet weggegooid en 10% heeft het afgegeven bij de politie. 9% heeft het biljet weggegooid en 10% heeft het afgegeven bij de politie. 9% heeft het biljet uitgegeven en nog eens 9% heeft het afgestort bij de bank.

Figuur 14 Heeft u wel eens een vals/verdacht biljet in handen gehad? Zo ja, wat deed u met dit biljet? (n=214) Meerdere antwoorden mogelijk

Bron: Panteia, 2025

1.12 Bekendheid met de echtheidskenmerken

De Europese Centrale Bank probeert op zoveel mogelijk manieren het vervalsen van eurobiljetten tegen te gaan. De eurobankbiljetten bevatten dan ook een aantal kenmerken waardoor publiek en banken kunnen controleren of een biljet echt is. Aan de respondenten is gevraagd of ze een aantal van deze echtheidskenmerken kunnen opnoemen.

Het watermerk is het meest bekende echtheidskenmerk onder de respondenten. 73% noemt dit kenmerk, gevolgd door het hologram (36%). Ook het soort papier (31%), en de veiligheidsdraad (27%) zijn bij de meeste mensen bekend als echtheidskenmerk. Ten opzichte van de vorige jaren is de bekendheid van de veiligheidsdraad gestegen en de bekendheid met de check met een hulpmiddel afgenomen.

Tabel 12 Bekendheid met de echtheidskenmerken (in percentages) Meerdere antwoorden mogelijk

	2011 1.003	2013 1.020	2015 1.010	2017 1.002	2019 1.001	2021 1.003	2023 1.003	2025 1.013
Watermerk	75	79	71	68	73	69	69	73
Hologram/zilverkleurige strook of zegel	49	57	37	37	41	39	38	36
Veiligheidsdraad	16	13	14	18	12	20	18	27
Glanzende goudkleurige strook	2	3	5	4	4	3	8	6
Inkt die door lichtval van kleur verandert	3	3	3	4	4	5	7	5
(Smaragd)groen cijfer	n.v.t.	n.v.t.	1	2	2	2	2	2
Voelbare inktlaag	8	14	12	4	11	9	11	1
Soort papier	11	17	12	16	24	27	27	31
Kleine lettertjes/microtekst	6	4	2	2	3	4	5	5
Doorkijkraampje/gat in folie	-	-	-	-	-	4	3	2
Doorzichtregister	6	8	4	2	4	3	3	2
Check met hulpmiddel	-	-	-	-	-	27	27	20
Blindentekens	14	14	11	16	17	17	13	11
Serienummer	5	5	7	6	1	6	8	13
Handtekening	1	1	1	1	-	1	1	3
Kleur	-	-	-	-	-	6	5	15
Afmetingen biljet	-	-	-	-	-	3	3	3
Anders	-	-	-	-	-	6	7	7
Check met DNB app	-	-	-	-	-	-	-	0
Gemiddeld aantal genoemde kenmerken	2,3	2,6	2,4	2,2	2,5	2,5	2,6	2,6
Weet helemaal niets te noemen	11	6	13	14	9	10	10	10

Bron: Panteia 2025

De meeste respondenten geven ten minste één antwoord op de vraag om een echtheidskenmerk te noemen. Slechts 10% van de respondenten kan geen antwoord geven op de vraag om aan te geven waaraan je kunt zien of een eurobiljet echt is.

Tabel 13 Aantal genoemde kenmerken? (2025, n=1.013; 2023, n=1.003)

	2023	2025
Geen	10%	10%
Eén kenmerk	14%	14%
Twee kenmerken	28%	23%
Drie kenmerken	22%	25%
Vier of meer kenmerken	26%	27%

Bron: Panteia 2025

Respondenten van 30-49 jaar noemen gemiddeld de meeste kenmerken (2,9) en ouderen van 76 jaar of ouder het minste aantal (1,6). Ook ten aanzien van het aantal *correct* genoemde kenmerken geldt dat respondenten van 30-49 jaar gemiddeld de meeste kenmerken weten te noemen (2,0) en ouderen van 76 jaar of ouder het minste aantal (1,1).

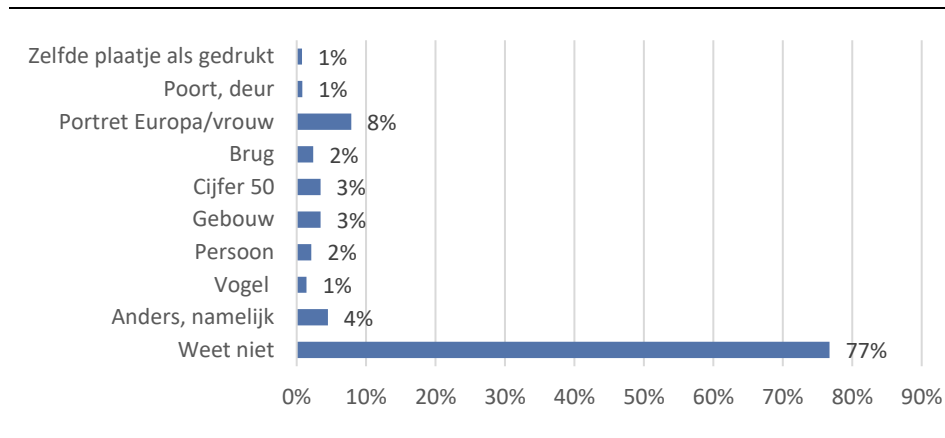
Tabel 14 Gemiddeld aantal genoemde kenmerken voor de verschillende leeftijdscategorieën? (n=1.013)

	Gemiddeld aantal genoemde kenmerken	Aantal correct genoemde kenmerken
18-29 jaar	2,4	1,7
30-49 jaar	2,9	2,0
50-75 jaar	2,8	1,8
76 jaar of ouder	1,5	1,1
Totaal	2,6	1,8

Bron: Panteia 2025

Zoals aangegeven is het watermerk het meest bekende echtheidskenmerk. Watermerken zijn gedeeltes in het papier die opzettelijk dunner, dikker of zowel dunner als dikker zijn gemaakt, waardoor de afbeelding van het watermerk zichtbaar wordt als het bankbiljet tegen het licht wordt gehouden. Aan de respondenten is gevraagd of men weet wat het waterkenmerk in het eurobiljet van 50 euro voorstelt. De overgrote meerderheid weet dit niet te vertellen (77%, was 83% in 2023). 8% noemt het portret van Europa (de vrouw). Daarnaast noemt 3% het cijfer 50 en nog eens 3% een gebouw.

Figuur 15 In het bankbiljet van 50 euro zit ook een watermerk. Weet u misschien ook wat dat watermerk voorstelt? Wat beeld het uit? (n=1.013) Meerdere antwoorden mogelijk

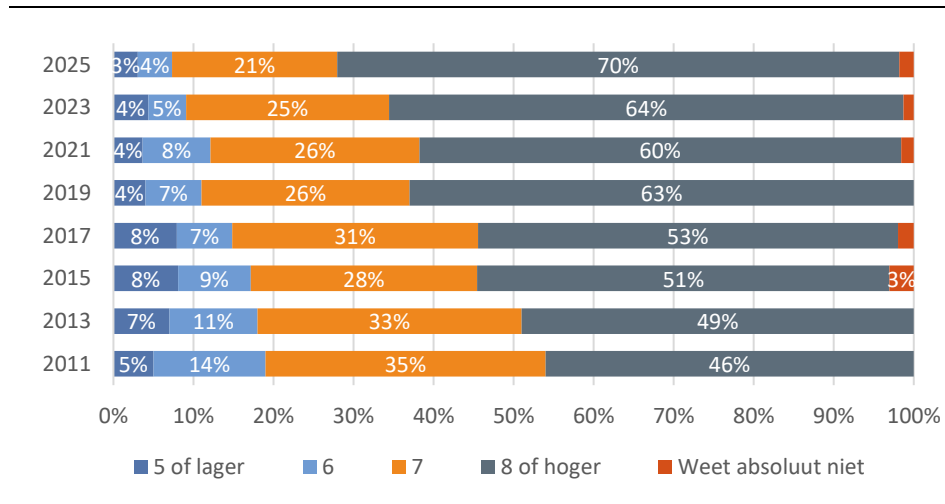
Bron: Panteia 2025

1.13 Vertrouwen in echtheid

Bankbiljetten moeten kenmerken bevatten waarmee echt van vals is te onderscheiden. Dat helpt bij het vertrouwen in de bankbiljetten. Aan de respondenten werd gevraagd in hoeverre zij vertrouwen in de echtheid van de bankbiljetten die zij in handen krijgen. Figuur 16 toont dat in de afgelopen jaren het vertrouwen in de echtheid van de bankbiljetten is toegenomen. Waar in 2011 nog 46% van de respondenten een 8 of hoger gaf, is dat in 2025 70%. Ten opzichte van de voorgaande meting (t.w. 2023) zien we een significante toename in het aantal respondenten dat een 8 of hoger geeft voor het vertrouwen in de echtheid van eurobankbiljetten.

Gemiddeld wordt het vertrouwen met een 8,0 gewaardeerd. In 2023 werd hiervoor een 7,8 gegeven. Dit verschil is niet significant.

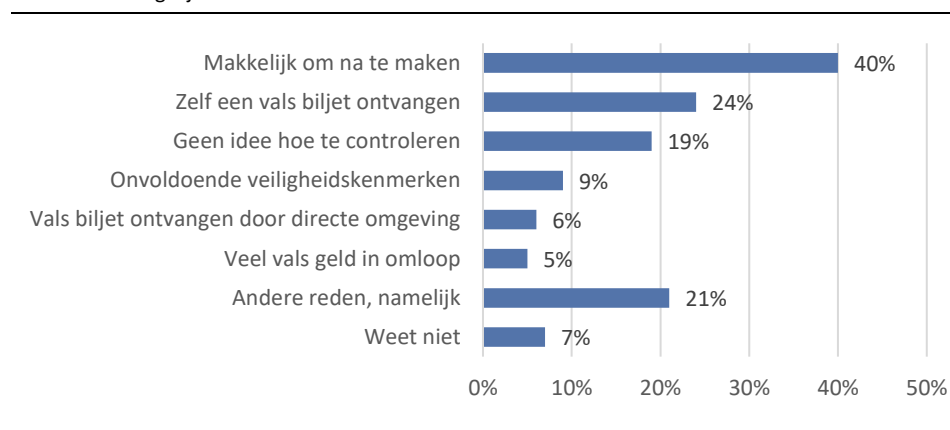
Figuur 16 Als u een rapportcijfer moet geven voor het vertrouwen in de echtheid van eurobankbiljetten die u in handen krijgt, welk rapportcijfer geeft u dan? (n=1.013)

Bron: Panteia 2025

Nederlanders die een rapportcijfer van 6 of lager hebben gegeven, is ook gevraagd wat hiervoor de belangrijkste redenen zijn. 40% zegt dat het makkelijk is om eurobiljetten na te maken en bijna een kwart heeft wel eens zelf een vals biljet ontvangen (24%). Daarnaast heeft 19% geen idee hoe ze zelf de echtheid van eurobiljetten kunnen controleren.

Figuur 17 U gaf net een rapportcijfer van 6 of lager voor uw vertrouwen in de echtheid van eurobiljetten. Wat zijn hiervoor de belangrijkste redenen? (n=70) Meerdere antwoorden mogelijk

Bron: Panteia, 2025

Bijlage 1

Vragenlijst

VRAAG 1. Introductie

Goeden..., u spreekt met ... van GDCC namens Panteia. Voor De Nederlandsche Bank doen wij momenteel een onderzoek naar de eurobankbiljetten en daarvoor zou ik graag enkele vragen stellen.

Indien bellen naar een vast nummer toevoegen:

aan de jongst aanwezige man van 18 jaar of ouder (indien niet aanwezig, vraag naar jongst aanwezige vrouw van 18 jaar of ouder).

Het onderzoek duurt ongeveer een kwartiertje, heeft u nu even tijd?

ENQ.: als de respondent vragen heeft over de validiteit van dit onderzoek verwijs deze dan naar www.panteia.nl, waar een aankondiging van dit onderzoek staat

ENQ. Indien de respondent om meer informatie vraagt:

Elke twee jaar laat De Nederlandsche Bank onderzoeken hoe de Nederlandse burger omgaat met contant geld. De laatste onderzoeken dateren uit 2021 en 2023 en daarom heeft de DNB aan Panteia gevraagd om in de maand februari 2025 dit onderzoek weer uit te voeren. Vragen die in dit onderzoek gesteld worden hebben betrekking op het vertrouwen in en de waardering van het contante geld en hoe vaak contant geld gebruikt wordt.

1. Ja, onderzoek kan nu plaatsvinden
2. Nee, maak afspraak
3. Nee, wil niet meedoen; noteer weigering

Fijn, hartelijk dank dat u wilt deelnemen.

Graag start ik met enkele achtergrondvragen.

VRAAG 2. Sekse

Enq: Noteer geslacht respondent

1. Man
2. Vrouw
3. Anders dan voornoemde
4. Wil ik niet zeggen

VRAAG 3. Leeftijd

Mag ik uw leeftijd noteren?

..... Jaar

=> Indien jonger dan 18 jaar: SCREEN OUT

Wil niet zeggen

VRAAG 4. Leeftijd

Indien vraag 3 is 'Wil niet zeggen'

Kunt u aangeven in welke van de volgende leeftijdsgroepen u valt?

1. 18 t/m 29 jaar
2. 30 t/m 49 jaar
3. 50 t/m 75 jaar
4. 76 of ouder
5. Geen van deze

(SCREEN OUT)

VRAAG 5. Opleiding

Wat is de hoogst opleiding die u heeft afgemaakt?

1. Geen of basisonderwijs
2. LBO, VMBO kader- of beroepsgericht / MBO1 / VBO
3. MAVO / HAVO of VWO (overgegaan naar 4e klas) / VMBO (theoretisch of gemengd) / (M)ULO
4. MBO 2, 3, 4 of MBO vóór 1998
5. HAVO of VWO (met diploma afgerond) / HBS / MMS
6. HBO of universitair propedeuse
7. HBO of universitair bachelor/kandidaats
8. HBO of universitair master/doctoraal/postdoctoraal
9. Weet niet\wil niet zeggen

(SCREEN OUT)

VRAAG 6. Provincie

In welke provincie woont u?

1. Groningen
2. Friesland
3. Drenthe
4. Overijssel
5. Flevoland
6. Gelderland
7. Utrecht
8. Noord-Holland
9. Zuid-Holland
10. Zeeland
11. Noord-Brabant
12. Limburg
13. Wil niet zeggen

VRAAG 7. Omgaan met bankbiljetten

Gaat u zelf beroepsmatig om met bankbiljetten?

1. Ja
2. Nee

VRAAG 8. Betalen met contant geld momenteel

We willen het met u hebben over het betalen met contant geld als u in een winkel bent. Van alle betalingen die u doet in een winkel, hoeveel daarvan betaalt u met contant geld? Is dat...

ENQ.: Oplezen

1. Bijna alles
 2. Ongeveer driekwart
 3. Ongeveer de helft
 4. Ongeveer een kwart
 5. Ik betaal (bijna) niets met contant geld
 6. Weet niet
- (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 9. Betalen met contant geld over 5 jaar

Verwacht u over vijf jaar nog met contant geld in een winkel te betalen?

1. Ja, meer dan nu
 2. Ja, net zoveel als nu
 3. Ja, maar minder dan nu
 4. Nee
 5. Weet niet
- (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 10. Betalen met contant geld over 5 jaar**MULTIPLE**

Indien vraag 9 is 1 ('Ja, meer dan nu')

Wat is de reden dat u verwacht over 5 jaar meer met contant geld in een winkel te betalen?

Enq.: niet oplezen

1. Beter uitgaven onder controle houden
2. Contant betalen is overzichtelijker
3. Privacy/anonimiteit gewaarborgd
4. Minder vertrouwen in banken
5. Moeite met elektronisch betalen
6. Angst voor digitale fraude / tegen digitalisering
7. Ik heb gewoon een voorkeur voor contant geld
8. Anders, namelijk
9. Weet niet

VRAAG 11. Betalen met contant geld over 5 jaar**MULTIPLE***Indien vraag 9 is 3 of 4 ('minder dan nu' of 'nee')*

Wat is de reden dat u verwacht over 5 jaar minder/niet meer met contant geld te betalen?

Enq.: niet oplezen

1. Winkeliers zullen minder contant geld accepteren
2. Geldautomaten zijn lastig te bereiken
3. Elektronisch betalen wordt steeds makkelijker
4. Uit hygiënisch oogpunt
5. Ik betaal nu al weinig met contant geld
6. Gevoelsmatig ontmoedigd door banken
7. Gevoelsmatig ontmoedigd door overheid
8. Vanwege veiligheid
9. Anders, namelijk....
10. Weet niet

VRAAG 12. Betalen met contant geld in de toekomst

Vindt u het voor Nederland belangrijk dat het mogelijk blijft om met contant geld te betalen?

1. Ja
2. Nee
3. Weet niet

VRAAG 13. Betalen met contant geld in de toekomst

Vindt u het voor uzelf belangrijk dat het mogelijk blijft om met contant geld te betalen?

1. Ja
2. Nee
3. Weet niet

VRAAG 14. Behoeft biljetten**MULTIPLE**

Hebt u voor eigen gebruik behoefte aan bankbiljetten met de volgende waarden

Enq.: lees antwoorden op

1. Biljetten van 5 euro
2. Biljetten van 10 euro
3. Biljetten van 20 euro
4. Biljetten van 50 euro
5. Biljetten van 100 euro
6. Biljetten van 200 euro
7. Biljetten van 500 euro
8. Nee
9. Weet niet

VRAAG 15. Antwoord op denominaties in handen gehad**MULTIPLE**

Ik vraag u nu specifiek naar de hogere waarden. Hebt u het afgelopen jaar <niet beroepsmatig> wel eens een biljet van 100, 200 of 500 euro in handen gehad?

1. Nee
2. Een biljet van 100 euro
3. Een biljet van 200 euro
4. Een biljet van 500 euro
5. Weet niet

VRAAG 16. Aanschaf hogere denominaties**MULTIPLE**

Indien vraag 15 is 2, 3 of 4

Hoe kwam u aan deze biljetten?

Enq.: Spontaan laten antwoorden

1. Uit een buitenlandse geldautomaat
2. Bestellen via GWK Travelex / grenswisselkantoor
3. Ik kreeg ermee betaald
4. Van het casino
5. Ik heb ze als cadeau gekregen
6. Anders, namelijk....
7. Weet niet

VRAAG 17. Spontaan antwoord beeld- en tekstelementen euro 50**MULTIPLE**

We willen het nu met u hebben over het eurobankbiljet van 50 euro. Wilt u zo uitvoerig mogelijk uit uw hoofd vertellen wat er op het biljet van 50 euro te zien is aan tekst, afbeeldingen, tekens, kleuren, enz.?

Enq.: Tweemaal doorvragen:

- 1) Kunt u nog meer noemen?
- 2) En wat is er nog meer te zien?

Enq.: Niet oplezen, goed doorvragen.

1. Het cijfer '50'\het getal '50'
2. Oranje\oranje kleuren
3. Bruin\bruine kleuren
4. Noemt andere kleuren
5. Het woord EURO
6. Het woord EYPO\ (de tekst euro in het Grieks)
7. Het eurosymbool
8. (Deel van) gebouw\ (oud) gebouw
9. Hologram, zilverkleurige zegel, folie aan de voorzijde
10. Watermerk\de poort in het watermerk
11. Bankbiljetnummer(s)
12. Brug
13. Renaissance tijd\stroming
14. Poort, deur
15. Raam

16. Sterren\Europese sterren, cirkel met sterren
17. Handtekening president Europese Centrale Bank (bijv. Duisenberg, Trichet, Draghi, Lagarde)
18. Anders, namelijk ...
19. Weet niets te noemen

VRAAG 18. Waardering eurobiljetten

Hoe vindt u dat de eurobiljetten eruitzien? Vindt u ze

1. Erg mooi
2. Tamelijk mooi
3. Niet mooi, niet lelijk
4. Tamelijk lelijk
5. Erg lelijk
6. Weet absoluut niet (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 19. Keuze mooiste biljet

In totaal zijn er 7 eurobankbiljetten. Welke van de 7 eurobankbiljetten vindt u het mooist om te zien?

Enq.: Spontaan laten antwoorden

1. Het biljet van 500 euro
2. Het biljet van 200 euro
3. Het biljet van 100 euro
4. Het biljet van 50 euro
5. Het biljet van 20 euro
6. Het biljet van 10 euro
7. Het biljet van 5 euro
8. Geen voorkeur
9. Weet absoluut niet (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 20. Keuze minst mooie biljet

Welke van de 7 eurobankbiljetten vindt u het minst mooi om te zien?

Enq.: Spontaan laten antwoorden

1. Het biljet van 500 euro
2. Het biljet van 200 euro
3. Het biljet van 100 euro
4. Het biljet van 50 euro
5. Het biljet van 20 euro
6. Het biljet van 10 euro
7. Het biljet van 5 euro
8. Geen voorkeur
9. Weet absoluut niet (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 21. Schoon-vuil euro 5

Wat vindt u van de kwaliteit van het biljet van 5 euro? Hoe vindt u dit biljet er in het algemeen uitzien als u denkt aan vuil, kreukels, scheuren, schrift, plakband et cetera? Vindt u de 5-eurobiljetten er in het algemeen...

Enq.: Lees 1-5 op

1. Heel erg netjes uitzien
2. Redelijk netjes uitzien
3. Niet netjes maar ook niet vies uitzien
4. Vies uitzien
5. Heel erg vies uitzien
6. Weet niet\geen opgave (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 22. Schoon-vuil euro 10

Wat vindt u van de kwaliteit van het biljet van 10 euro? Hoe vindt u dit biljet er in het algemeen uitzien als u denkt aan vuil, kreukels, scheuren, schrift, plakband et cetera?

Vindt u de 10-eurobiljetten er in het algemeen...

Enq.: Lees 1-5 op

1. Heel erg netjes uitzien
2. Redelijk netjes uitzien
3. Niet netjes maar ook niet vies uitzien
4. Vies uitzien
5. Heel erg vies uitzien
6. Weet niet\geen opgave (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 23. Schoon-vuil euro 20

Wat vindt u van de kwaliteit van het biljet van 20 euro? Hoe vindt u dit biljet er in het algemeen uitzien als u denkt aan vuil, kreukels, scheuren, schrift, plakband et cetera?

Vindt u de 20-eurobiljetten er in het algemeen...

Enq.: Lees 1-5 op

1. Heel erg netjes uitzien
2. Redelijk netjes uitzien
3. Niet netjes maar ook niet vies uitzien
4. Vies uitzien
5. Heel erg vies uitzien
6. Weet niet\geen opgave (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 24. Schoon-vuil euro 50

En wat vindt u van de kwaliteit van het biljet van 50 euro? Hoe vindt u dit biljet er in het algemeen uitzien als u denkt aan vuil, kreukels, scheuren, schrift, plakband et cetera?

Vindt u het 50-eurobiljet er in het algemeen...

Enq.: Lees 1-5 op

1. Heel erg netjes uitzien
2. Redelijk netjes uitzien
3. Niet netjes maar ook niet vies uitzien
4. Vies uitzien
5. Heel erg vies uitzien
6. Weet niet\geen opgave (ENQ.: niet hardop voorlezen)

VRAAG 25. Munten**MULTIPLE**

Wat doet u met munten die u ontvangt?

Enq.: niet oplezen, en wanneer nodig graag doorvragen

0. Ik ontvang nooit munten
1. Ik betaal ermee zoals ik met bankbiljetten betaal (=ik betaal er gewoon mee)
2. Ik betaal met munten **vooral** in winkels waarvan ik weet dat ze graag munten ontvangen
3. Ik spaar ze
4. Ik leg ze thuis apart weg voor een bepaald doel (collecte, nieuwjaarswensen, goed doel, kleinkinderen etc.)
5. Ik stort ze af bij de bank of via een automaat
6. Anders, namelijk....
7. Weet niet

VRAAG 26. Munten voor sparen**MULTIPLE**

Als vraag 25 is 3

Legt u alle munten weg om te sparen of alleen bepaalde munten?

1. Alle munten
2. De munten van 2 euro
3. De munten van 1 euro
4. De munten van 50 eurocent
5. De munten van 20 eurocent
6. De munten van 10 eurocent
7. De munten van 5 eurocent
8. Anders, namelijk
9. Weet niet

VRAAG 27. Munten voor bepaald doel**MULTIPLE***Als vraag 25 is 4*

Legt u alle munten thuis weg voor een bepaald doel of alleen bepaalde munten?

1. Alle munten
2. De munten van 2 euro
3. De munten van 1 euro
4. De munten van 50 eurocent
5. De munten van 20 eurocent
6. De munten van 10 eurocent
7. De munten van 5 eurocent
8. Anders, namelijk
9. Weet niet

VRAAG 28. Munten in huis

Hoeveel munten heeft u in totaal in huis?

Enq.: Uiteraard mag dit een schatting zijn!

Enq.: Dit is dus ook inclusief muntgeld van eventuele gezinsleden.

Enq.: Denk ook aan spaarpotten e.d.

1. Geen munten
2. Meer dan 1, maar minder dan 50 munten
3. 50 of meer munten
4. Weet niet

VRAAG 29. Noodgevallen

Heeft u thuis contant geld liggen met als doel om in noodgevallen mee te kunnen betalen?

1. Ja
2. Nee
3. Weet niet
4. Wil niet zeggen

VRAAG 30. Contant geld noodgevallen*Als vraag 29 is ja*

Hoeveel contant geld heeft u ongeveer voor dat doel thuis liggen?

ENQ.: Uiteraard mag dit een schatting zijn!

Bedrag: €

Weet niet/wil niet zeggen

VRAAG 31. Muntenautomaat

Heeft u in het afgelopen jaar gebruik gemaakt van een muntenautomaat?

Enq.: Meerdere antwoorden mogelijk.

1. Ja, om munten af te storten
2. Ja, om munten op te nemen
3. Nee
4. Weet niet

VRAAG 32. Vertrouwen in echtheid

Nu even over iets anders. Bankbiljetten moeten betrouwbaar zijn en niet te vervalsen. Als u een rapportcijfer moet geven voor het vertrouwen dat u heeft in de echtheid van eurobankbiljetten die u in handen krijgt, welk rapportcijfer geeft u dan?

Rapportcijfer:

Weet absoluut niet

VRAAG 33. Reden laag vertrouwen in echtheid

Indien vraag 32 is 6 of lager

U gaf net een <antwoord vraag 32> voor uw vertrouwen in de echtheid van eurobankbiljetten. Wat zijn hiervoor de belangrijkste redenen?

Enq.: Maximaal 3 antwoorden laten noemen.

1. Ik heb zelf wel eens een vals biljet ontvangen
2. Mijn directe omgeving heeft wel eens een vals biljet ontvangen
3. Ik heb geen idee hoe te controleren
4. Het is te makkelijk om na te maken
5. Ik denk dat het biljet onvoldoende beschermd is met veiligheidskenmerken
6. Andere reden, namelijk....
7. Weet niet

VRAAG 34. Controleren op echtheid

Denkt u een vals biljet te herkennen?

1. Ja
2. Nee
3. Weet ik niet

VRAAG 35. Controleren op echtheid

Als V7 is 2, dus niet beroepsmatig

Hebt u in het afgelopen jaar wel eens zelf een eurobiljet op echtheid gecheckt?

ENQ.: niet oplezen, en wanneer nodig graag doorvragen

1. Ja, 1 keer
2. Ja, 2 tot en met 10 keer
3. Ja, vaker dan 10 keer
4. Nee, maar ik heb dit wel overwogen

5. Nee, en ik heb dit ook niet overwogen
6. Nee, ik heb nog nooit op echtheid gecheckt
7. Weet niet

VRAAG 36. Controleren op echtheid – situatie

MULTIPLE

Als vraag 35 is 1, 2 of 3 (ja, op echtheid gecheckt)

Waarom hebt u op echtheid gecontroleerd?

Enq.: Spontaan laten antwoorden.

1. Uit gewoonte
2. Uit nieuwsgierigheid
3. Bij een verkoop via internet (bijv. marktplaats)
4. Het papier voelde vreemd aan
5. De kleur van het biljet zag er vreemd uit
6. Het was een hoge coupure (€100 of meer)
7. Het biljet was vuil of beschadigd
8. Vanwege de persoon van wie ik het kreeg
9. Het was in een onbekende winkel
10. Ikzelf of bekenden zijn eerder het slachtoffer geweest van vervalsers
11. Door recente berichten in het nieuws
12. Voor de zekerheid
13. Hoeveelheid geld
14. Te nieuw / netjes
15. Anders, namelijk ...
16. Weet niet

VRAAG 37. Niet controleren op echtheid

MULTIPLE

Als vraag 35 is 4, 5 of 6 (nee, niet op echtheid gecheckt)

Waarom hebt u niet op echtheid gecontroleerd?

Enq.: Spontaan laten antwoorden.

1. Kans op vals biljet is klein
2. Vind het gênant om te controleren in aanwezigheid van gever
3. Geen tijd om te controleren
4. Ik vertrouw de gever
5. Ik neem aan dat het biljet voldoende is beschermd met veiligheidskenmerken
6. Geen idee hoe te controleren
7. Ik heb geen biljet in handen gehad/niet met contant geld betaald
8. Ik vertrouw de echtheid
9. Sta er niet bij stil
10. Geen reden toe / niet nodig
11. Geld uit de automaat
12. Voel het aan het papier
13. Weet wanneer het vals is
14. Anders, namelijk
15. Weet niet

VRAAG 38. Verdacht biljet

Hebt u wel eens een vals/verdacht biljet in handen gehad?

1. Ja
2. Nee
3. Weet ik niet

VRAAG 39. Verdacht biljet gedaan**MULTIPLE**

Als vraag 38 is 1 (ja, een verdacht biljet in handen gehad)

Wat deed u met dit verdachte biljet?

Enq.: Spontaan laten antwoorden.

1. Teruggeven aan de gever
2. Naar de politie gegaan om af te geven
3. Naar het gemeentehuis gegaan om af te geven
4. Afgestort bij mijn bank of bij stortingsautomaat
5. Insturen naar DNB
6. Uitgeven aan een ander
7. Weggegooid
8. Anders, namelijk...
9. Weet ik niet meer

VRAAG 40. Spontaan antwoord bekendheid met echtheidskenmerken**MULTIPLE**

De Europese Centrale Bank probeert op zoveel mogelijk manieren het vervalsen van eurobiljetten tegen te gaan. De biljetten bevatten dan ook een aantal kenmerken waardoor publiek en banken kunnen controleren of een biljet echt is.

Kunt u een aantal van die echtheidskenmerken opnoemen?

Enq: Tweemaal doorvragen:

- 1) Aan welke dingen kunt u controleren of een eurobiljet ECHT is?
- 2) En waaraan nog meer?

Enq: Niet oplezen. SPONTAAN laten antwoorden

1. Watermerk, lichtere en donkere tinten in het papier
2. Draad, donker verticaal strookje (streep) in het papier, zichtbaar tegen het licht (veiligheidsdraad), in de streep kleine witte letters
3. Hologram\Zilverkleurige, glanzende strook of zegel, een beeld in de folie, voorzijde
4. Glanzende goudkleurige strook op achterkant (iriserende baan)
5. Inkt die door lichtval van kleur verandert, van paars naar olijfgroen of van groen naar blauw
6. (Smaragd)groen cijfer, kleurverandering van groen naar blauw, op- en neer bewegend, glanzend
7. Voelbare inktlaag, voorzijde
8. Doorkijkraampje/gat in folie
9. Doorzichtregister, controle of voor- en achterkant precies op elkaar passen
10. Kleine lettertjes, mikrotekst, op meerdere plaatsen in het biljet
11. Afmetingen (hoe hoger de waarde, des te groter het biljet)
12. Blindenteken, voeltekens voor blinden, aantal lijntjes langs de zijkant

13. Soort papier
14. Handtekening
15. Kleur
16. Serienummer (bankbiljetnummer)
17. Check met hulpmiddel (stift, UV algemeen/UV apparaat, infrarood licht)
18. Check met behulp van de DNB app
19. Anders, namelijk...
20. Weet helemaal niets te noemen

VRAAG 41. Spontane bekendheid met watermerk euro 50

MULTIPLE

In de bankbiljetten zitten watermerken, afbeeldingen die zichtbaar worden als u het biljet tegen het licht houdt. In het bankbiljet van 50 euro zit ook een watermerk. Weet u misschien ook wat dat watermerk voorstelt? Wat beeldt het uit?

Enq: Niet oplezen. SPONTAAN laten antwoorden.

1. Zelfde plaatje als gedrukt
2. Poort, deur
3. Portret Europa/vrouw
4. Brug
5. Cijfer 50
6. Anders, namelijk
7. Weet niet

VRAAG 42. Het meenemen van bankbiljetten

MULTIPLE

Hebt u doorgaans bankbiljetten bij u? Zo ja, hoe of waar bewaart u die?

Enq: Niet oplezen. SPONTAAN laten antwoorden.

1. Nee, ik heb gewoonlijk geen bankbiljetten op zak
2. Ja, in een portemonnee.
3. Ja, in mijn telefoonhoesje
4. Ja, los in mijn zak
5. Ja, los in mijn tas
6. Ja, op een andere manier, namelijk:.....
7. Weet niet

VRAAG 43. Het meenemen van munten

MULTIPLE

Hebt u doorgaans munten bij u? Zo ja, hoe of waar bewaart u die?

Enq: Niet oplezen. SPONTAAN laten antwoorden.

1. Nee, ik heb gewoonlijk geen munten op zak
2. Ja, in een portemonnee.
3. Ja, in mijn telefoonhoesje
4. Ja, los in mijn zak
5. Ja, los in mijn tas
6. Ja, in mijn auto
7. Ja, op een andere manier, namelijk:.....
8. Weet niet

SLOT

Dat was de laatste vraag die ik u wilde stellen.

Hartelijk dank voor uw medewerking en nog een prettige dag/avond gewenst!

Bijlage 2

Methodologische verantwoording

Methodologie

Dataverzameling

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van telefonische interviews onder Nederlanders van 18 jaar of ouder. Deze consumenten zijn geselecteerd door middel van de Random Digitale Dialing methode. Een jarenlange beproefde methode om burgers te benaderen voor deelname aan telefonische onderzoeken door willekeurig telefoonnummers te genereren. Willekeurig kiezen van cijfers heeft het voordeel dat het niet-geregistreerde nummers bevat die zouden worden gemist als de nummers uit een telefoonboek zouden worden geselecteerd of bij een specifieke provider zouden worden gekocht.

Het veldwerk is uitgevoerd door Global Data Collection Company (GDCC) in Rotterdam. Zij hebben ook voor de recentste metingen het telefonisch veldwerk verzorgd. De dataverzameling vond plaats in de periode 1 tot en met 28 februari 2025.

Vragenlijst

De vragenlijst is in overleg met de vertegenwoordigers van DNB opgesteld, op basis van de verstrekte vraagpunten en de doelstelling van het onderzoek. De vragenlijst van de voorgaande meting (2023) diende hierbij als uitgangspunt.

Voorafgaand aan de start van het veldwerk is de opgestelde vragenlijst technisch getest en is (nogmaals) gekeken naar de begrijpelijkheid en duidelijkheid van de vraagstellingen. Op basis van deze test zijn er nog een aantal wijzigingen doorgevoerd in de vragenlijst en is deze vervolgens definitief gemaakt. Een exemplaar van de definitieve vragenlijst is in de bijlage van dit rapport opgenomen.

Respons

Voor het onderzoek zijn 12.895 telefoonnummers gebruikt. Daarvan bleek 33% geen gehoor te geven, in gesprek, doorgezet naar het antwoordapparaat of was het nummer onbruikbaar (infotoon, fax, verkeerd nummer). Van resterende telefoonnummers hebben 1.013 respondenten meegedaan aan het telefonisch onderzoek (respons 12%).

In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de respons, uitgesplitst naar kenmerken zoals leeftijd, geslacht en opleidingsniveau.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid zijn twee aspecten die een belangrijke rol spelen bij het verkrijgen van statistisch verantwoorde resultaten. Hieronder lichten we deze aspecten kort toe.

Betrouwbaarheidsinterval

Het betrouwbaarheidsinterval geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde met een zekere mate van waarschijnlijkheid ligt. Panteia hanteert in haar onderzoeken een 95% betrouwbaarheidsinterval. Dat betekent: wanneer onderzoek verschillende keren herhaald wordt, dan ligt het resultaat in 95 van de 100 gevallen binnen het interval. Dit is het zogenoemde “95% betrouwbaarheidsniveau”.

Onnauwkeurigheid/marges

Ieder steekproefonderzoek resulteert daarnaast in afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid: de foutkans of de marges. Indien in een onderzoek is gekozen voor een betrouwbaarheidspercentage van 95%, hoort daar een maximale foutkans van 5% bij. Deze foutkans kan groter of kleiner worden door de omvang van de steekproef.

Representativiteit

Voor een juiste duiding van de antwoorden is het belangrijk om te weten of het onderzoek representatief is. Dat wil zeggen dat de steekproef qua samenstelling lijkt op de totale groep waaruit zij getrokken is en waarnaar gegeneraliseerd wordt.

Er zijn enkele criteria om te kunnen bepalen of de resultaten van het onderzoek representatief zijn, namelijk:

1 Het aantal respondenten in de steekproef moet voldoende groot zijn

In de populatie zitten 14.230.020 personen van 18 jaar of ouder. Uitgaande van een betrouwbaarheidsniveau van 95%, een foutmarge van 5% en een maximale spreiding in de data, is een minimale steekproefomvang van 385 noodzakelijk. De gerealiseerde steekproef van 1.013 ligt hier ver boven. Dit is nodig om uitspraken te kunnen doen over verschillen in bijvoorbeeld leeftijd en opleidingsniveau.

2 De juiste mensen moeten ondervraagd zijn

De betrouwbaarheid en representativiteit van onderzoek heeft ook te maken met het feit of de juiste mensen zijn ondervraagd. Zijn er uitsluitend mensen gevraagd om de vragenlijst in te vullen die in een bepaalde provincie wonen of waarvan bekend is dat een hogere opleiding hebben gevolgd? Of zijn alle mensen die in aanmerking komen voor het onderzoek geselecteerd? Door gebruik te maken van de Random Digital Dialing methode, komt iedereen met een telefoon in aanmerking voor dit onderzoek en wordt op voorhand niemand uitgesloten. Hierdoor kan gesteld worden dat ook aan het tweede punt is voldaan.

3 De opbouw van de steekproef dient overeen te komen met de opbouw van de totale populatie

Met andere woorden: komen de 1.013 respondenten overeen met de opbouw van de totale populatie? Panteia heeft hiervoor gekeken naar de verdeling van de totale populatie naar leeftijd, opleidingsniveau en geslacht, en deze vergeleken met de steekproefpopulatie. Op basis van deze analyse bleek de steekproef naar opleiding enigszins scheef te zijn. Om uitspraken over de totale populatie te kunnen doen, hebben wij de resultaten in de netto respons herwogen aan de hand van de drie achtergrondkenmerken. Met behulp van wegingsfactoren is de verhouding tussen de achtergrondkenmerken in de netto respons aangepast aan

de verhouding in de populatie. De herwogen respons en de resultaten zijn hierdoor representatief voor de onderzoekspopulatie.

De uitkomsten uit de analyses en de antwoorden in het onderhavige rapport (met een betrouwbaarheidsniveau van 95%) zijn dan ook representatief en gelden voor de hele populatie. Vanwege de grootte van de netto steekproef liggen de foutmarges in deze rapportage voor de totaal percentages op 3,00%.

Bijlage 3

Respons naar achtergrondkenmerk

Tabel 15 Respons (ongewogen en gewogen)

	Ongewogen		Gewogen	
	N	%	N	%
Geslacht				
Man	542	54%	500	49%
Vrouw	471	46%	513	51%
Opleidingsniveau				
Laag	213	21%	240	24%
Midden	388	38%	446	44%
Hoog	412	41%	327	32%
Leeftijdscategorie				
18-29 jaar	182	18%	194	19%
30-49 jaar	286	28%	310	31%
50-75 jaar	437	43%	413	41%
76 jaar of ouder	108	11%	95	9%
Beroepsmatig omgaan biljetten				
Ja	240	24%	243	24%
Nee	773	76%	770	76%
Provincie				
Groningen	40	4%	38	4%
Friesland	25	2%	23	2%
Drenthe	22	2%	22	2%
Overijssel	60	6%	59	6%
Flevoland	26	3%	28	3%
Gelderland	114	11%	116	11%
Utrecht	89	9%	87	9%
Noord-Holland	182	18%	187	18%
Zuid-Holland	224	22%	224	22%
Zeeland	32	3%	33	3%
Noord-Brabant	132	13%	131	13%
Limburg	61	6%	59	6%
Wil niet zeggen	6	1%	6	1%

Bron: Panteia 2025